

NOTA EXPLICATIVĂ la Situațiile Financiare pentru anul 2023 ale Întreprinderii de Stat „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”

I. Informații generale:

Î.S. “CMAC” este creată la data de 17.12.2013, în rezultatul reorganizării prin contopire a Î.S. „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceadâr-Lunga” (în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 996 din 27.12.2012). Fondator al Î.S. “CMAC” este Agenția Proprietății Publice, sediul entității în mun. Chișinău, sec. Buiucani, str. Eugen Coca, 28, codul fiscal 1013600039380. Capitalul social înregistrat constituie 20.837.002,00 lei.

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii sunt:

- verificarea metrologică /etalonarea a mijloacelor de măsurare în următoarele domenii de măsurări: mărimi mase mici, mase mari, volum, forță și duritate, mărimi termice, debit, presiuni, mărimi electro-radiotehnice, mărimi electrice, frecvență și timp, acustică, ultrasonografie, mărimi geometrice, mărimi fizico-chimice;
- certificarea produselor alimentare/nealimentare conform domeniilor acreditate;
- certificarea sistemelor de management conform SM SR EN ISO 9001:2011 „Sisteme de management al calității”. Cerințe și SM SR EN ISO 22000:2006 „Sisteme de management al siguranței alimentelor”. „Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentar”;
- efectuarea încercărilor de laborator în domeniul agroalimentar, industrial, încercări și cercetări a materialelor pentru drumuri și construcție;
- instruirea în domeniul evaluării conformității (metrologie, certificarea produse, certificarea și implementarea sistemelor de management etc.).

Situațiile Financiare ale „Centrului de Metrologie Aplicată și Certificare Î.S.”, au fost întocmite în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate. Abateri de la principiile de bază și caracteristicile calitative prevăzute în Politicile contabile nu au fost înregistrate.

Pe parcursul perioadei de gestiune numărul mediu scriptic al salariaților a fost de 100 persoane, iar salariul mediu a constituit 12345 lei.

II. Dezvăluirea politicii contabile

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu prevederile Legii nr. 287/2017 și SNC în vigoare la 31 decembrie 2023. Abateri de la principiile generale și caracteristicile calitative prevăzute în Legea nr. 287/2017 și SNC nu au fost comise.

Perioada de gestiune coincide cu anul calendaristic.

Indicatorii situațiilor financiare ale Î.S.”CMAC” au fost determinați în baza metodelor și procedeele prevăzute în politicile contabile aprobate prin ordinul directorului instituției nr. 132 din 30 decembrie 2022. Pe parcursul perioadei de gestiune nu au fost operate modificări în politicile contabile.

Indicatorii Situațiilor Financiare au fost determinați în baza metodelor prevăzute de Politicile contabile ale entității. Imobilizările necorporale și corporale se recunosc pe obiecte de evidență evaluate la cost de intrare. Evaluarea ulterioară a imobilizărilor necorporale și corporale se efectuează la valoarea contabilă.

În componența mijloacelor fixe sunt incluse imobilizările corporale transmise în exploatare, valoarea cărora depășește plafonul stabilit de legislație.

Valoarea imobilizărilor necorporale și corporale amortizabile primite cu titlu gratuit și utilizate în procesul de fabricarea produselor/prestarea serviciilor a fost contabilizată inițial în componența veniturilor din activitatea operațională în mărimea și proporția amortizării calculate.

Amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale s-a calculat prin metoda liniară începând cu prima zi a lunii, care urmează după luna transmiterii acestora în exploatare.

Imobilizările necorporale sunt înregistrate în bilanț conform modelului bazat pe cost.

Utilajele, mijloacele de transport și alte obiecte de mijloace fixe sunt înregistrate în bilanț conform modelului bazat pe cost.

Suma prejudiciului material de primit a fost înregistrat în mărime integrală în componența altor venituri din activitatea operațională.

Creanțele comerciale compromise au fost decontate la veniturile perioadei pe seama corecțiilor.

Materialele consumate la prestarea serviciilor sunt incluse în costul serviciilor.

Valoarea anvelopelor și acumulatorilor procurate separate de mijloacele de transport a fost decontată la cheltuielile curente în mărime de 100%.

În componența obiectelor de mică valoare și scurtă durată sunt incluse bunurile, valoarea unitară a cărora nu depășește plafonul stabilit de legislație.

Veniturile din vânzări cuprind veniturile din prestarea serviciilor și contractele de dare în arendă.

Ajustarea veniturilor curente în cursul perioadei de gestiune a fost efectuată prin întocmirea înregistrărilor contabile de stornare și suplimentare.

Componența cheltuielilor de distribuire, cheltuielilor administrative și a altor cheltuieli din activitatea operațională a fost stabilită de către entitate de sine stătător și în baza SNC "Cheltuieli".

Ajustarea cheltuielilor curente în cursul perioadei de gestiune a fost efectuată prin întocmirea înregistrărilor contabile de stornare și suplimentare.

Serviciile importate se evaluează în lei moldovenești, prin recalcularea valutei străine la cursul de schimb al BNM stabilit la data primirii declarației vamale și a actului de îndeplinire a serviciilor.

Elementele monetare în valută străină (creanțele, datoriile cu excepția avansurilor acordate și primite pentru procurări/livrări de active și servicii) sunt recalculate în monedă națională la data raportării.

Cheltuielile privind impozitul pe venit se contabilizează în baza metodei impozitului pe venit curent.

III. Imobilizări necorporale

Mișcările în imobilizările necorporale în curs de execuție pe parcursul anului 2023 este prezentat în continuare:

Costul de intrare	TOTAL, lei
Sold la 01.01.2023	294 167
Intrări	335 974
Ieșiri	165 982
Sold la 31.12.2023	464 159

Mișcările în imobilizările necorporale în exploatare pe parcursul anului 2023 este prezentat în continuare:

Costul de intrare	TOTAL, lei	Mărci	Programe informaticice	Alte imobilizări necorporale
Sold la 01.01.2023	1 248 842		616 251	632 591
Intrări	293 895			293 895
Ieșiri	46 185			46 185
Sold la 31.12.2023	1 496 552		616 251	880 300

Amortizare acumulată	TOTAL, lei	Mărci	Programe informaticice	Alte imobilizări necorporale
Sold la 01.01.2023	704 147		402 157	301 989
Sold la 31.12.2023	961 380		500 982	460 398

IV. Imobilizări corporale

Valoarea contabilă a imobilizărilor corporale existente la Întreprinderea de Stat la finele perioadei auditate este în mărime de 81 353 040 lei, formată din imobilizări în curs de execuție în valoare de 1 129 958 lei, terenuri în valoare de 16 303 882 lei și mijloace fixe în valoare de 68 509 388 lei, iar amortizarea imobilizărilor corporale constituie 4 575 456 lei.

Totodată menționăm că pe parcursul anului 2023, a fost efectuată evaluarea de către Camera de Industrie și Comerț al Republicii Moldova (act de primire-predare 24.08.2023) fapt ce a dus la moajorarea considerabilă a valorii imobilizărilor corporale.

Tabelul 4.1.

Indicatori	Sold la 31.12.2022	Sold la 31.12.2023
Clădiri	21 263 592	49 090 831
Construcții speciale	1 123 842	1 602 140
Mașini, utilaje și instalații tehnice	21 612 922	14 293 784
Mijloace de transport	3 028 469	1 924 844
Inventar și mobilier	720 280	524 653
Alte mijloace fixe	570 863	1 073 136
Amortizarea mijloacelor fixe	-25 781 721	-4 575 456
Total mijloace fixe	22 538 246	63 933 932

Ponderea cea mai mare în componența mijloacelor fixe o deține valoarea contabilă a clădirilor, cu 71,66% din volumul total după care urmează mașinile, utilajele și instalațiile tehnice cu 20,86 %. Valoarea contabilă a construcției special constituie ponderea de 2,34% din totalul valorii contabile a mijloacelor fixe la data raportării.

V. Investiții financiare

Întreprinderea deține acțiuni bancare de la B.C. "Moldindconbank" S.A. în valoare de 36 600 lei. În perioada anului 2023 a fost achitată dobânda pentru aceste acțiuni bancare în sumă de 26 516,70 lei pentru anul 2021 și a fost contabilizată inițial în componența veniturilor financiare.

VI. Creanțele

Valoarea contabilă a fiecărei grupe de creanțe la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune, inclusiv cota curentă a creanțelor pe termen lung, este prezentată în tabelul 6.1.

Tabelul 6.1.

Informații privind valoarea contabilă a creanțelor pentru anul 2023

Nr. crt.	Grupe de creanțe	Suma, lei	
		la 01.01.2023	la 31.12.2023
1.	Creanțe comerciale curente	1 354 283	1 371 573
2.	Avansuri acordate	493 180	257 860
3.	Creanțe ale bugetului	781 264	646 306
4.	Creanțe ale personalului	43	1 797
5.	Alte creanțe	867 137	742 175
TOTAL		3 495 907	3 019 711

Creanțele comerciale curente constituie cea mai mare parte din totalul creanțelor curente și altor active circulante înregistrate la data raportării.

Pe parcursul perioadei de gestiune au fost înregistrate creanțe comerciale compromise în sumă de 1 331,28 lei (tabelul 6.2.).

Tabelul 6.2.

Descifrarea creanțelor comerciale compromise înregistrate în anul 2023

Denumirea entității	Suma, lei	Motivul calificării creanței drept compromisă
ARV COMPANY SRL	588,00	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
HODOROVSKI ALEXANDR P.F.	82,25	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
IMSP SR STRASENI	23,24	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei,

		conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
ARNAUT-PETROL SA	14,55	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
BANCOM SRL	1,33	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
BOTNARI ANDREI P/F	3,00	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
BUCURIA SRL	315,00	creanțele cu termen de prescripție expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
IMSP CS SOLDANESTI	0,65	creanțele cu termen de 5 rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
NUTRIFARM SRL	0,33	creanțele cu termen de rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
PASCAN ANATOLIE II	302,00	creanțele cu termen de rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
POMUL-REGAL SRL	0,33	creanțele cu termen de rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
PRO ORGANIC FRUCT CI	0,50	creanțele cu termen de rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
STEJARELUL MAGIC SRL	0,08	creanțele cu termen de rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
TRANZIT SRL	0,02	creanțele cu termen de rescriptive expirat, mai mici de 1 000,00 lei, conform Codul Civil, art.391 alin.(1)
TOTAL creanțe compromise înregistrate în perioada de gestiune	1 331,28	X

VII. Stocuri

Informația privind stocurile pentru anul 2023, în contextul prevederilor de SNC "Stocuri", este prezentată în tabelul 7.1.

Informații privind stocurile pentru anul 2023

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Suma, lei
1.	Valoarea stocurilor intrate în perioada de gestiune, inclusiv:	2 812 440
	Materiale	2 688 924
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	700 345
	Produse	x
	Mărfuri	x
2.	Valoarea stocurilor ieșite în perioada de gestiune, inclusiv:	3 088 197
	Materiale	1 870 703
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	521 014
	Produse	x
	Mărfuri	x
3.	Valoarea contabilă a stocurilor evaluate la valoarea realizabilă netă la situația din data raportării, inclusiv:	x
	- la cost de intrare	x
	- ajustarea pentru deprecierea stocurilor	x
4.	Suma ajustării pentru deprecierea stocurilor în perioada de gestiune	x
	- recunoscută	x
	- decontată	x
5.	Valoarea contabilă a stocurilor gajate în contul datoriilor la situația din data raportării	x

VIII. Capitalul propriu

Entitatea Î.S. "CMAC" are un singur fondator Agenția de Proprietăți Publice, care deține cota de 100% în capitalul social: 20 837 001 lei. Nu au fost înregistrate modificări în structura și valoarea capitalului social al Întreprinderii de Stat pe parcursul anului 2023. Rezervele entității la finele perioadei de gestiune au constituit suma de 3 125 550 lei, fiind formate din capital de rezervă în valoare de 3 125 550 lei.

Rezultatul financiar al anului 2023 constituie pierderi în mărime de 647 065 lei.

Valoarea totală a capitalului propriu, în anul curent a crescut cu 59 969 350 lei față de anul precedent. Această creștere se datorează rezervelor din reevaluare, iar ponderea acestuia în totalul pasivelor la data raportării este de 92,06%, valoare peste norma recomandabilă de 50% și mai mult.

Astfel, entitatea pentru finanțarea activelor și gestionarea afacerii este dependentă de surse externe de finanțare

IX. Datorii

La data raportării entitatea nu înregistrează datorii cu un termen de achitare mai mare de 5 ani.

Valoarea contabilă a fiecărei grupe de datorii la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune, este prezentată în tabelul 9.1.

Tabelul 9.1.

Informații privind valoarea contabilă a datoriilor pentru anul 2023

Nr. crt.	Grupe de datorii	Suma, lei	
		Datorii curente	
		la 01.01.2023	la 31.12.2023
1.	Avansuri primite curente	4 569 429	3 532 726
2.	Datorii comerciale curente	423 980	466 316
3.	Datorii față de personal	1 099 522	1 455 409
4.	Datorii privind asigurările sociale și medicale	502 138	606 551
5.	Datorii față de buget	376 971	481 466
5.	Alte datorii curente	1 564	9358
TOTAL		6 973 604	6 551 826

În perioada de gestiune au fost decontate la venituri curente datorii cu termenul de prescripție expirat în sumă totală de 619 868,69 lei fără TVA.

Ponderea cea mai mare în totalul datoriilor curente o dețin avansurile primite curente cu 48,10%, după care urmează datoriile față de personal cu 19,81%.

X. Analiza veniturilor din vânzări

În perioada de referință, întreprinderea a obținut venituri totale în valoare de 30 288,4 mii lei, dintre care venituri din activitatea operațională în sumă de 29 341,2 mii lei, acestea au cea mai mare pondere în totalul veniturilor (96,9% din total venituri obținute pe întreprindere), ceea ce denotă o bună funcționare a activității de bază a instituției.

Tabelul 10.1.

Analiza veniturilor pe tipuri de activități este expusă în tabelul

Indicatori	mii, lei	ponderea, %
1. Venituri din activitatea operațională, din care:	29 341,2	96,9
• <i>Venituri din vânzări</i>	<i>28080,8</i>	<i>92,7</i>
• <i>Venituri din arendă</i>	<i>1260,4</i>	<i>4,2</i>
2. Alte venituri operaționale	915,0	3,0

3. Venituri financiare, total	32,1	0,1
4. Venituri din alte activități	-	
Total venituri Î.S. "CMAC"	27 141,5	100,0

XI. Cheltuieli

În anul 2023 au fost înregistrate categoriile semnificative de cheltuieli prezentate în tabelul 12.1.

Tabelul 11.1.

Aprecierea structurii cheltuielilor activității operaționale în dinamică

Indicatori	Suma, mii lei		Abaterea absolută, mii lei	Ritmul de creștere, %	Ponderea, %		Devierea ponderii, %
	2022	2023			2022	2023	
1	2	3	4 = 3-2	5	6	7	8 = 7-6
Costul vânzărilor	20 557 411	21 203 959	646 548	+3	77.46	71.17	-6.29
Cheltuieli de distribuire	309 712	1 211 510	901 798	+74,4	1.17	4.06	2.89
Cheltuieli administrative	5 261 865	7 066 611	1 804 746	+25,5	19.83	23.72	3,99
Alte cheltuieli din activitatea operațională	410 484	311 123	-99 361	-31,9	1.55	1,05	-0.5
Total cheltuieli ale activității operaționale	26 539 472	29 793 203	3 253 731	+10,9	100.00	100.00	0.00
Venituri din activitatea operațională	27 070 766	30 256 254	3 185 488	+10,5	X	X	X

Tabelul dat structurează informația pe tipuri de cheltuieli ale activității operaționale, ceea ce oglindește clar care din ele au condus la majorarea cheltuielilor perioadei. Corespunzător perioadelor supuse analizei, se constată că la nivel de entitate evoluția în sumă absolută a cheltuielilor este superioară evoluției veniturilor.

În baza calculelor efectuate, se observă o majorare a cheltuielilor operaționale per total cu 3253,7 mii lei sau cu 10,9% . Majorarea cheltuielilor operaționale a avut loc pe seama creșterii cheltuielilor de distribuire și costul vânzărilor. Din punct de vedere structural, observăm că ponderea principală în componența cheltuielilor activității operaționale, în ambele perioade, o deține costul vânzărilor (aproximativ 71%).

Necesitatea analizei fluxului de numerar este determinată de decalajul dintre rezultatul financiar și fluxul de numerar. Raționamentul informațiilor obținute se efectuează pornind de la următoarele considerente:

- Desfășurarea reușită a activității operaționale trebuie să genereze flux net pozitiv.
- Menținerea și dezvoltarea potențialului economic al entității condiționează fluxul net negativ din activitatea de investiții.
- Fluxurile pozitive din activitatea operațională și cea financiară (în caz de necesitate) trebuie să compenseze fluxul negativ din activitatea de investiții.

Nerespectarea primei și ultimei condiții provoacă scăderea soldului de numerar și insolvabilitatea entității, iar neglijarea celui de-al doilea aspect determină reducerea potențialului Entității în perspectivă.

XII. Analiza rezultatelor financiare și rentabilității

Tabelul 12.1.

Calculul indicatorilor economico-financiar

Calculul indicatorilor economico - financiar ai Întreprinderii a fost efectuat în corespundere cu cerințele Hotărîrii Guvernului nr. 875 din 22.12.2015, „pentru aprobarea *Regulamentului cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statutului depășește 50% din capitalul propriu*”.

Nr. d/o	Indicatori		Indicatori 2023	Indicatori 2022	Abaterea
1	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)	Tot. active imobilizate/ Total active	0,89	0,74	+0,15
2	Rata activelor circulante	Total active circulante/ Total active	0,11	0,26	-0,15
3	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor	Total creanțe/ Total active	0,02	0,09	-0,07
4	Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante	Total creanțe curente/ Total active circulante	0,23	0,35	-0,12
5	Rata stabilității financiare	(total cap. Propriu +total dat.t. lung)/Total pasive	0,93	0,79	+0,14
6	Rata datoriilor curente	Total datorii curente/ Total datorii	1	1	0
7	Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	(Tot.dat. pe tern.lung+ +Totaldatorii curente)/ Total Pasive	0,07	0,21	-0,14
8	Rata solvabilității generale	Total pasive/ Total datorii	14,12	4,72	+9,4
9	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	Profit brut (pierd.bruta)* *100/Venit din vinzari	27,65	22,83	+4,82
10	Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata parghiei financiare)	Total pasive/ Total capital propriu	1,08	1,27	-0,19

11	Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii	Total datorii/ Total capital propriu	0,08	0,27	-0,19
12	Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)	Total capital propriu/ Total pasive	0,93	0,79	+0,14
13	Numărul de rotații ale creanțelor curente	Venituri din vânzări/ Val.medie a creanțelor curente totale	11,06	10,32	-2,2
14	Fondul de rulment net	Total active circulante- Total datorii curente	3 472 751	1 630 131	+1 842 620
15	Lichiditatea curentă	Total active circulante/ Total datorii curente	1,53	1,23	+0,30
16	Rentabilitatea activelor (economică)	Profit (pierd.)pina la imp.*100%/Val.medie. active totale	-1,07	1,76	-2,83
17	Durata de colectare a creanțelor curente	Val.med.creanțe curente* 360zile/ Venit. vânzări	32,52	34,88	-2,36
18	Numarul de rotații ale activelor	Venituri din vânzări/ Val.medie a activelor	0,47	0,79	-0,32
19	Numărul de rotații a datoriilor curente	Venituri din vânzări/ Val.media a datoriilor curente	4,34	4,06	+0,28
20	Perioada de achitare a datoriilor curente	Nr. zilelor per. Gest.(360) / Coef. de rotație a datoriilor curente	82,95	88,66	-5,71
21	Rata de acoperire a datoriilor cu numerar	Flux net num. activ. oper. /Total dat TL + total datorii curente	0,23	0,17	+0,06
22	Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)	Profit net * 100/ Val. Medie a capitalului propriu	-1,20	2,18	-3,38

În rezultatul analizei indicatorilor economico-financiari ai întreprinderii nu am identificat evenimente, condiții sau aspecte care să indice existența unei incertitudini, care ar pune la îndoială în mod semnificativ capacitatea entității de a-și continua activitatea conform principiului continuității.

XIV. Analiza surselor de finanțare

Conform, datelor din bilanț ale "CMAC" Î.S. în perioada anului 2023 activitatea instituției nu a înregistrat investiții și nu a fost finanțată de fondator, nu a primit împrumuturi de la fondator și a activat fără credite bancare, doar din surse proprii acumulate din prestări servicii și vânzarea imobilului deținut.

XV. Evenimente ulterioare

La data de 28.12.2022 prin Hotărârea de Guvern nr. 943 privind reorganizarea Institutului Național de Metrologie s-a dispus "Instituția Publică Institutul Național de Metrologie (persoană

juridică absorbantă) se reorganizează prin fuziunea (absorbție) cu Întreprinderea de Stat ”Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” (persoană juridică absorbită).

Contabil-șef

Ariana Țiganescu

Tel. /+37322/ 218-418; /+37322/ 218-413
Fax /+37322/ 750-460
E-mail: office@cmac.md
Adresa juridică: MD 2064, str. Eugen Coca, nr.28, mun. Chișinău,
Republica Moldova

B.C. „Moldindconbank” S.A., filiala „Zorile”
Codul băncii - MOLDM2X330
Cod IBAN –MD11ML00000002251530277
Cod fiscal - 1013600039380
Cod TVA - 0307647